

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassóban, Nagy-útczán-utca sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétéknapi délelőtti
9-11 óra között,
és Bolonya, kut-utca 356. sz. alatt
hol minden délután található.
A ap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Nagy-küküllőmegyei érdekű közlemények
Horváth László
szerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
kis-küküllőmegyei érdekű közleménye
Gyöngyösi István
szerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-ászóli, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKENT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukcs s Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein s Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukcs M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

125-ik szám.

Brassó, Csütörtök, október 31-én.

V. évfolyam. 1889.

Lapunk jövő száma a kettős ünnep miatt csak kedden, november 5-én fog megjelenni.

Vilmos császár keleti missiója.

Bécs, 1889. okt. 28.

Ha valaki alkalmas és jogosult arra, hogy a modern európaiság képviselőjének, sőt incarnációjának tekintsék, úgy II. Vilmos császár az. Hatalmas birodalma s ezzel ő maga, egész erejüket a legmodernebb politikai s államtársadalmi problémák megoldásának szentelik s mindenben, a mi a gyakorlati államéletet érinti, az előre és fölfelé törekvő nemzetek élén haladnak, ha egyelőre csak próbaképen is. Ez nem azon célból lett mondva, hogy talán mély értelmű analizisek és filozófiai világboldogító dedukciók fűzessenek hozzá, hanem egyszerűen azon okból s azon célból, hogy kifejtjük, mily értelemben fogják fel a bécsi politikai körök a német császár keleti utazását.

Pusztá átmítás lenne, s még hozzá igen naiv, ha az athéni nászünnepeket a császári utazás egyetlen indító okának és a konstantinápolyi látogatást az utazás alkalmi accessori-umának akarnák tartani. Való igaz, hogy II. Vilmos császár családi érzése angliai utazása óta és azóta, hogy fiui szívét egészen feltárta magas szellemű anyja előtt, fölötte élénk lett s nem szenved kétséget, hogy teljes szívéből nyújtja nővérenek ez örömet s megtiszteltetést, esküvőjén való jelenléte által; csak hogy e tisztán emberies indokok mellett egy magas politikai ok is vezeti a fiatal császárt, mint azt ő maga sem titkolja, és ő Abdul Hamid szultánt látni nemcsak fogja, hanem akarja is, lekötelezni akarja őt, a barátság, a kölcsönös megértés és bizalom kötelékeivel akarja őt, a mai ázsiaiáság legelőkelőbb képviselőjét, magához, a modern Európához fűzni.

Az európai gondolkodás ténye pedig, melyet a német császár a Bosporus partjaira visz, el fog terjedni a vén kontinens összes keleti és déli határain és különösen az egész Balkán félssigetét fogja megvilágosítani ama szellemmel, mely legkiválóbb tartalmát képezi a három szövetségnek, a legbecsületesebb, legőszintébb békeszeretetnek, a szabad, de e mellett a mások jogos igényei iránt legkiméletesebb nem-

zeti fejlődésnek, az állandó folytonos, de jól meggondolt haladásnak szellemével.

Nem tudjuk, igaz-e, a mit különben nem rosszul értesült lapok beszélnek, hogy t. i. a czár berlini látogatásakor Vilmos császár közlését közeli konstantinápolyi utjáról tetszés-sel fogadta s felkérte császári rokonát, hogy Abdul Hamid szultánt biztosítsa az ő rokon-szenvéről és nagyrabecsüléséről is. De az az egy nem szenved kétséget, hogy a német császár baráti látogatása Stambulban a szultánra nézve már magában véve sem jelenthet mást, mint biztosítékát annak, hogy Oroszország ez idő szerint mit sem akar tőle, hogy Abdul Hamid számíthat rá és bízhatik abban, hogy a hármass szövetségben elpusztíthatlan védőt talál Oroszország vagy bármely más állam minden olyan kísérlete ellen, melynek az ottani birodalom materiális vagy morális integritásának sértése lenne a célja. De ugyanezt a védelmet megtalálja minden más Balkán-állam is a hatalmas békeliga árnyékában, föltéve, hogy a nemzetközi szerződéseket s önmagát respektálja, hogy elég európaizmus van benne, hogy nem elbizakodott s nem táplál oly aspirációkat, melyekhez nincs joga és másrészt nem alacsonyul le annyira, hogy a saját méltósága és boldogulása árán idegen érdekek vak eszköze legyen. Ezt keresi Európa Ázsiában s remélhetőleg meg is fogja találni.

Belföld.

Országgyűlés.

A képviselőház f. hó 28-iki ülése teljesen letárgyalta a közutakról szóló törvényjavaslatot a 25. §-tól a 163-ig. A részletes tárgyalás befejeztével, a ház többsége a kereskedelmi minisztert zajosan megéljenzé.

Leghosszabb discussio a 25. §-nál fejlett ki, mely végül Baross miniszter tüzetes nyilatkozatai után Boross Béni, Bolgár, Kiss Albert és Hagara módosítványaival fogadtatott el. Innen kezdve a szakaszok tulnyomóan változatlanul mentek keresztül, csak Molnár Antal, Bezerédj Viktor és Thalytól fogadott el a ház egyes módosítványokat.

A Budapest főváros közutairól szóló fejezetnél Kaas Ivor báró meleg elismeréssel

szólt Baross miniszternek a főváros javára tett hasznos közlekedéstudgyi intézkedéseiről, mind a mellett kifogásolta a javaslat ide vonatkozó némely dispositióját. Baross miniszter rektifikálta Kaas tévedéseit, ki felszólalása alapjául nem a tárgyalásalatti, hanem az eredeti javaslat szövegét használta; egyuttal biztosítva őt arról, hogy a kormány a fővárossal szemben semmiféle hatalmi tulterjeszkedésre nem törekszik.

Az ülés végén Veckerle pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt be: „egyrészt a m. kir. pénzügyminiszter, más részről a naszódvidéki központi iskola és ösztöndíjalapok és a volt a naszódvidéki községek meghatalmazottai között 1872. márczius 12-én létrejött szerződés tárgyában“.

Szilágyi igazságügyminiszter két törvényjavaslatot adott be; az egyik a naszódvidéki községek birtokviszonyainak rendezéséről, a másik a bíróságok tagtainak a miniszteriumban ideiglenes alkalmazásáról szól.

A f. hó 29-iki ülésen hazmadzori olvasásban is nagy többséggel fogadtatott el a javaslat.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. okt. 30.

Vége van tehát az athéni ünnepnek is, melyről az angol lapok rokonszenves hangon írt cikkekben emlékeznek meg. A „Morningpost“ azt írja, hogy a két ország összeköttetése bizonyára hatással lesz a keleti kérdése is. Anglia mindig meglepéddel fogja látni, ha Németország mérséklő és csillapító befolyást fog Görögországra gyakorolni, mert elő fogja segíteni az európai béke fentartását.

Az esküvő utáni diszebeden, e hó 28-án György király az új párt éltette. Vilmos császár Görögországra emelt poharat s beszédét görög nyelven végezte, mi nagy lelkesedést keltett. Este kivilágosítás volt, melynek azonban a nagy szél nem kedvezett. Az Akropolison nagyszerű tűzijátékot rendeztek. Az utolsó felköszöntőt György király mondta, Frigyes császár özvegyét éltette.

Henrik porosz herczeg, Bismarck Herbert gróf és a mecklenburgi herczeg a Megváltó-rend nagykeresztjét, Trikapis miniszterelnök és Dragamis külügyminiszter a vörös-sas-rendet kapták.

A „BRASSÓ TÁRCZAJA.“

Halottak napján.

Bús emlékezetnek fennlágoló méce,
Lobogj és világolj az Úr mezejébe.
A temető csendjét van, a ki megértse,
Mert szeretet tartja az élőket ébren.
Kiket boldoggá a rideg sir keble tett:
A kegyelet szentel nektek bús ünnepet.

Hányan vagytok ott lenn az őszanya keblén,
Hű gyermekeiként hányat fogad, s ölel?
Vagy a csillagok honán tul emelkedvén,
Messze végtelenben és mégis oly közel?
Szemeink hasztalan vigyáznak, keresnek;
Megjelentek titkon bánatos szíveknek.

Messze más világban, tul a kicsiny halmon,
Felkeres a könyben megszentelt fájdalom.
Az égi örökség bármint vigasztaljon,
A földi veszteség szomorú árnyba von.
Örömkünk megtépett fája tusként növel,
Melyhez csak a bánat és a köny van közel.

Milyen sok fény lobog! hány sóhaj kél s lebben!
Megsebzett szívével hány áldozó él még!
A bűvös éj titkát, kétes sejtelemben —
Mily sokan vizsgálják, hogy végre megértsek.
Lehell e lomb is, ha onyészot ráfuttat!

Az agg és az ifju, s a béke honának
Minden öröksége megjelent egy perczre;
Bódog viszontlátás érzelmével állnak
A siri lakók a földiekkel szembe.
Az akon a panasza, a szívből a bánat,
A mitől e napnak gyászboruja támad.

Pihenetek békén! ne bántson földi nesz;
Egy halvány szövétnek lobog kebleinkben.
A szeretet hiv marad kedveseihez,
S felkeres magasztos, boldogító hitben;
A halál az élet kapuját bezárva,
Új élet reménye vezérel szebb hazába.

János Lajos.

A mostoha.

— Elbeszélés. —
(Folytatás.)

Báró D. Ilma levele Somosy Margitához.

XXV.

Julius 24.

... Nem tudom, mit akarhat Zoltán. Minden-
nap rejtélyesebb lesz. Ma ismét olyasmit tett, a mit
nem bírok megérteni.

Ma reggel, midőn kimentem, Vilma báróné szo-
bája nyitva volt, s ott a szobaleány még egy másik-
kal rakogatott. A pamlagot épen a hozzám szolgáló

ajtóhoz tettem.
Meglepetve kérdem az okát ez új rendezésnek,

ur, a ki tegnap nagyságodnál volt, parancsolta e vál-
toztatást. Persze úgy, hogy a bárónénak azt mondjam,
miként az orvos parancsolta így, mert ott nagy lég-
huzam van, a hol eddig állt a pamlag.

A bárónénak nem lesz ideje megkérdezni az
orvost, mert már holnap korán reggel elutazik.

Nem tudtam, mit tegyek. Kértem a leányt, hogy
ne tegye azt, mert betegem nem fog tudni pihenni,
ha közvetlen az ajtónál fognak beszélgetni. De nem
tagított. Mert, mint mondá, ötven forintot kapott Zol-
tántól e »csekély« változásért.

Nem volt mit tenni, szobámha menék. Rövid
idő mulva Zoltán jött hozzám, gróf V. Aladár kísé-
rében. V. Aladár Zoltán legjobb barátja, úgy vannak
együtt, mint mi ketten, Margitom.

De azért én még sem kérdezhettem előtte, hogy
miért rendeztetni Vilma szobáját másként.

Távozásuk után még nagyobb nyugtalanság fo-
gott el. Nem tudom mi, fog velem történni. De oly kü-
lönösen érzem magam. Szívem oly hevesen dobog, az
pedig mindig valami nagy eseménynek az előhírnöke.

Ha valami rendkívüli történnék, rögtön tudatom
veled, kedves Margitom.

XXV.

Szívem nem csalt meg, Margitom. Rend-
kívüli esemény történt! ... Boldog vagyok! ...

A „Nordd. Allg. Zeitung“ közli Vilmos császárnak Friedrichruhéba Bismarck herceghez intézett következő táviratát:

»Elragadóan szép utazás után megérkeztem a régi, a szép Athénébe. A lelkes fogadtatás után, melyben az uralkodó és a nép részesítették, az ön távirata volt az első üdvözlés hazámból. Szíves köszönet érte! Perikles városából és a Parthenon oszlop-csarnokából, melynek fölséges látványa lelkem mélyéig hat, hazámba intézett első szavammal önt üdvözlöm.

A londoni »Daily Chronicle«-nek Pétervárról azt jelentik, hogy Oroszország, a császár békés érzelmei dacára folytatja háborús fegyverkezéseit. Így a tavasszal a huszadik lovas hadosztályt a Kaukazusból az osztrák határra fogják áthelyezni.

A bolgár kormány és egy pénzügyi consortium, melynek élén a Länderbank és a bécsi Bankverein állanak) közti kölcsönkötést hivatalosan megerősítik. A kölcsön, mely 30 millió frank, 85-ös árfolyamon bocsátott ki, 6 százalékkal kamatozik és 33 év alatt törleszthető. Biztosítékul a czaribrod-sophia-vakarelli és a jamboli-burgasi vasutak szolgálnak.

A szerb skupstina által elfogadott és a kormányzósághoz felterjesztett válaszfelirat hangsúlyozza, hogy az ország barátságos viszonya a szomszédos és többi államokhoz, nemkülönben az újabb időszakban teremtett harátságos összeköttetések, tovább fejlesztettek és újabb vívmányokkal tökéletesbítették.

Román lapszemle.

»Ilyenek történnék Erdélyben, melyeket nem lehet egyébbhez hasonlítani, mint az orosz balti tartományokéival, vagy pedig a törökökéivel Örményországban, azon különbséggel, hogy ezek a szultán által megbüntettetnek mint törvénytelen dolgok.«

Ugyan mik lehetnek ezek a rettenetes dolgok, a melyekre a »Gaz.« czéloz? Elmondjuk röviden. Ágostonfalván községi iskolát szerveztek. Apácán a gr. kel. iskolát bezárták(?) azon ürügy alatt, mert nem felel meg a törvény követelményeinek. De az ő ellenségeik törvénytáposása még tovább is ment. Bezárták Apácán a gr. kel. templomot azon ürügy alatt, mert nem alkalmas s a kulcsot a magyar jegyző kezébe adták. Ki zárta be s ki adta a templom kulcsát a magyar jegyzőnek?

»Nem elég, még ez is. Gólya lelkész magán-házánál tartotta az istenitiszteleket. A magyar kormány azonban rendeletet bocsátott ki, hogy a keresztet, melyet a lelkész a templom udvarára állított, onnan távolítsák el, mert a templom udvarán keresztet tartani nem szabad.«

Ezek azok a rettenetes események, melyek, mihelyt a »Gaz.« idei 228. száma Bukarestbe fog érkezni borzasztó nyomdafestéket fog felemészteni, szidván az ungurokat tetőtől talpig, mert a »Gaz.« írta, tehát mind igaz egy betűig, a miket írt.

Minket azonban nem ámit el a »Gaz.« Ágostonfalván nem tudjuk, miért állítottak községi iskolát, de azt tudjuk, — maga a »Gaz.« írja, — hogy az ottani

dogság érzetét? A szenvedéseknek sem tudtam hü képet adni, hát az örömnék, hogy tudnék?

Ne vedd tehát rossz néven, ha össze-vissza lesz írva levelem, betűzd ki angyalom, úgy, a mint legjobban tudod. Tegnap írtam neked, hogy minő változást tétetett Zoltán a szomszéd szobában. E változás okozta boldogságomat.

Ma d. u. 5 óra felé Gizellával akartam beszélgetni; de ő azzal a kifogással, hogy álmos, a fal felé fordult s többé nem felelt.

Egyedül valék szobájában. Gondolataim nálad voltak. Elgondoltam, hogy rövid idő múlva már közepben leszek, s nem leszek oly elhagyott, mint most.

E szép gondolataim közt a szomszéd-szobából áthallatszott zaj által zavartatám. Vilma báróné szavait tisztán kivehettem: ugyszintén V. Aladárét. Gizella egy ideges mozdulatot tett, de aztán nyugodtan aludt.

A mellékszobában ezalatt igen hangosan társalogtak, úgy, hogy minden szót tisztán ki lehetett venni. Aladár gróf a többek közt ezeket mondá:

— Hát csakugyan végleg elmegy báróné e szép házból?

— Végleg, — felelé Vilma.

— Igazán sajnálom e kedves hazát, hogy e szép asszonyt örökre elveszít! . . .

A báróné hangosan kacagott e bókra, s azt, mondá, hogy nem sokat veszít általa hazánk, miként ő sem veszít általa.

gr. kel. lelkész és maga az esperes is bele egyezett, pedig azok csak illetékesebbek s aztán románságukat sem vonhatni kétségbe. A tény az lehet, hogy az ágostonfalvi gr. keletiek kevesen vannak s a magok erején nem bírnak tanítót tartani. Az apácza gr. kel. iskola sorsát már tudjuk. Évek óta elfut onnan minden tanító, mert nem fizetik meg a kikötött bért, de ha megfizetnék, még akkor is olyan csekély, hogy abbol ugyan meg nem él.

Most nincs tanító, mert senkinek sincs kedve, éhen meghalni. Ez zárta be az iskolát. Gólya lelkész talán tanítana úgy, a hogy, de nincs oklevele a tanítóságra.

Segítsen a »Gaz.« az apácza szegény romákon, járjon átána, hogy adjon oda az utolsó Asotiatuinea egy tanítónak évi 300 frt fizetést, lássa el az iskolát alkalmas író eszközökkel, tanszerekkel s megfogja látni, hogy nem zárja be senki azt az iskolát, mely magától záródott be tanító hiánya miatt.

A kir. tanfelügyelő beszélte el nekünk s fel is hatalmazott, hogy a »Gaz.« öröme nyilvánosságra hozzuk, a mit itt leírunk. Meglátogatta a tanfelügyelő az apácza gr. kel. iskolát is. Talált az iskolában 8—10 apró gyermeket, holott a tankötelesek száma 30—40 között áll. A tanító sok keresés után megtalálta és felhozta az iskolába a román hivek. Addig a tanfelügyelő kérdezgette az aprókat, nem magyarul, hanem románul. Nem tudtak a jámborok egyáltalán semmit. Tíz éves gyermek nem tudott a tízes számkörben egyetlen kérdésre megfelelni. Végre megérkezik a tanító s a tanfelügyelő felkérte, hogy kérdezzen ő abból a mit tanított, de csakis románul. Kérdezte ő is, de felelet így sem volt. Félórai nyaggatás után a tanfelügyelő bátorkodott megjegyezni, hogy a tanítót máskor találja a tanteremben, hogy a gyermekek épen semmit sem tudnak s hogy mi lehet ennek az oka? Erre az egyik iskolaszéki tag adta meg a feleletet ilyenképen: »Nem is tudhatnak, mert a gyermekek, ha ide jönnek is, magukra vannak, a tanító a községben bolyong nap-estig; miért küldjük ilyen iskolába gyermekeinket? Erre aztán a tanító adta meg a választ: »Nem tudnak semmit, igaz; de a milyen a fizetés, olyan a tanítás is. Fizessenek csak engem pontosan, hogy ne haljak meg étlen, majd megmutatom én, hogy tudni fognak. Igaz, a faluban bolygok, mert étlen nem akarok meghalni. Keresnem kell, hogy mit egyem.« Erre megint az isk. széki tag duplázott reá a tanító urra, hogy nem úgy van, mert ők megfizetnek becsületesen, de a tanító nem áll helyt. A vége az lett, hogy a tanító magyarul sem akarván vizsgát tenni, elbujdosott.

Jött helyébe más, az is alig várta, hogy megszökjék. . . És megszökik onnan mindenik, mert a hivek kevesen vannak és szegények. Nem bírták a tanítói és papi képét fizetni, alig bírnak ők is élni egy napról a másikra.

Ezen segítsen a nagy pipája »Gazeta« s ne a magyarokat feketítse olvasói előtt. Igaz, hogy ilyen czifra frázisokkal felizgatja azokat, kik a helyzetet nem ismerik, igaz, hogy a Dimbovicza mellett elhiszik,

— Ah, ne untasson gyermekeimmel. Annak a gyermekeivel, a kit szívből gyűlölök. Aztán meg nem is udvariasság öntől, egy asszonyt gyermekeire figyelmeztetni; tudtul adni az által neki, hogy anya! . . .

— De asszonyom, hisz anyának lenni a legszebb erény . . .

— Az ilyen erényből nem kérek semmit.

— Nem beszélne úgy, ha látná gyermekét. Kivált a szegény kis Gizellát.

— Ugyan kérem, ne tartson nekem erkölcsi prelekeziókat. Mert ez igen untat . . .

Ha azt a nyomorult kis békát akartam volna, Oszkár oly nagylelkű volt, s ide akarta adni; de én nem kértem e jóságból semmit sem. Még csak az kellett volna, hogy ápolónéja legyen egy nyomorult gyermeknek. Valóban szép lett volna, ha Párisban azzal a nyomorult békával kellett volna kocsikáznom a boulognei erdőben.

Tovább nem hallgathatam szavait; attól féltem, hogy minden perczen felébredhet Gizella.

Mint egy örült, futottam át Vilma szobájába. S a könnyelmű nőhöz rohanék, s összetett kezekkel kérém, hogy ne folytassa tovább ama borzasztó beszédet, mert gyermeke mindent meghallhat, s akkor megveti az anyát, a kit eddig imádozott.

— De kicsoda kegyed, hogy így beront szobámba? — kérdé mérgesen.

— Hogy ki vagyok? Tudja meg tehát: Én az ön gyermekeinek mostoha anyja vagyok. De esküszöm, hogy több mostoha anyát nem tudok megadni, mint ön.

hogy — dusmanok — ellenségeik vagyunk a romának, de használ-e ezzel a »Gaz.« a nationak?

Ha segíteni akar, tehát segítsen, de ne ámitsonz mert ezzel ugyan nem segít éppenséggel semmit az apácza szegény románokon.

Czenkalji.

Székely Mózes emlékezete.*)

Írta: Koós Ferencz.

Ma épen 286 éve, három hónapja és tíz napja annak a véres és szerencsétlen kimeneteli ütközetnek, mely Brassó határán Székely Mózes, Erdély törökpárti fejedelem és Serbán Ráduly Oláhország németpárti vajda között lefolyt volt.

Fel van jegyezve a történelem lapjaira, hogy azon a szomorú napon a méhes kerteknél, hol ezen leonidási küzdelem folyt, a csatatér iszonyu képét mutatta a halálnak. Ott feküdt roppant halomban Erdély nemzetiségének virága s velük háromezer hős székely leölve.

Idézzük fel ma még egyszer lelkünkben e nap véres jeleneteit a maguk szörnyűségében, mert ezek igazolni fogják a hálás utókornak azt a hazafias, kegyeletes tényét, hogy márványtáblával örökíti meg ma itt a haza- és szabadságért elhullott hős fejedelemnek és hős vitézeinek áldott emlékezetét.

1603. márczius végén, mikor még a fű ki sem jött volna, Székely Mózes kiindult — Bektás basával — Temesvárról, kitűzve a szabadság zászlóját, hogy visszahódítsa a mult évben Bástá által meghódított s agyonkínzott országot.

Káransebes és Lugos meghódítása után Bethlen Gábornak, a későbbi fejedelmet küldötte be előcsapatával a Vaskapun s utána ő is beérkezett Erdélybe, honnan a mult évi tövisi szerencsétlen ütközet után az addig dúsgazdag erdélyi ur, mint földönfutó menekült Bástá elől a török szultán védszárnyai alá Temesvárra.

Székely Mózes ezen hadjáratát 1603. tavaszán teljes siker koronázta. Szászváros, Szász-Sebes, Gyula-Fehérvár, Enyed, Torda, Kolozsvár, Sz.-Ujvár, Deés, Beszterce, Medgyes egymás után meghódult. Székely M. szerencséje tetőpontján állott, midőn a Székelyföld nagy része is a kezeiben volt. Több csatát nyert meg, vereséget egyet sem szenvedett. A székely székek közül Aranyos-szék, Maros-szék, Udvarhely-szék hozzá csatlakozott. Udvarhelyszék halát adott Istennek, hogy atyafiságukból s nemzetükből Isten fejedelmet támasztott, de Háromszéken Bedő István és Csikban Mátis János a népet felbujtották ellene s magok mellé gyűjtven, elhatározták, neki ellenállani, noha mind Háromszékről, mind Csikból az igaz nemesség hazájuknak megszabadítására Mózes mellé mentek vala.

Medgyes alatt állott dicsősége tetőpontján, onnan Segesvár alá indítá hadát s ott kezdődött csillaga homályosulni; mert a segesvári vár 500 főnyi német őrségénél makacs ellenállásra talált, sőt Kracher Szaniszló, Bástá főlélmestere, a Bástá által trónra ültetett oláhországi vajda Rádulyhoz segítségért küldetett, ki Rácz György és Merza alatt jelentékeny hadat küldött a törösvári szoroson Földvár alá.

Székely Mózes értesülvén, hogy Rácz György már beütött Erdélybe és a Bedő István által vezérelt három-zéki székelyekkel egyesülni akar, Makó Györgyöt, Imecs Mihályt a székely hadakkal küldötte előre, hogy az egyesülést megátolják, de ez akkor megtörtént volt.

Az így egyesült ellenség Földvár alól éjnek idején 1603. július 6-re virradólag Keresztényfalva és Rozsnyó közé húzódott s ott szekérvárban ütött tábornak. Makó György és Imecs Mihály az ellenség elvonulását futásra magyarázva, nyomban utána száguldott, s be nem várva Székely Mózes, tüstént megtámadták az ellenséget Keresztényfalva és Rozsnyó között. Az ifju Imecs Mihály ékes beszédével harcra tüzelte a derék bajnokokat s a két had nagy vakmerőképen egybe roppana és oly erős viadalt tőn el, hogy annak mását nem sok helyen láthatni, mert Mózesnek hol mi színnépe vala, ott vala mind, de a tatár is mind a java vala.

Számtalan nyilat szóra ugyan reá a tatár is t. i. a szekérvárból; de a magyar hajdu, a szász és székely a nyilat puskába teszi vala s úgy lövi vala a tatárt veszedelmesen.

Végre földadták a tét; magok a vezérek Imecs és Makó elesetek s a sereg romja vezér nélkül maradván, megfutott.

Épen e harc napján, július 6-án érkezett Székely Mózes az apácza erdőn át Apáczára, hova a csata szerencsétlen kimenetelét este hírül vivék neki, mely nem kis aggodalmat okozott, annyival inkább, mert a seregben mindenütt levertség mutatott az addig hő-

Szólt. BCU Cluj-Napoca
Felolvasott a Székely Mózes emléktábla le-

sies bátorság helyett: a győzhetetlenség nyomban szétfoszott.

Székely M. Apáczáról Höltyövényhez szállott s vert hadának szétszórta csapatait összeszedve, július 8-án a papírmalomnál ültőt táhort, ezéül tűzven ki, hogy az övét megbosszulandja.

Serbán Ráduly oláhországi vajda értesülván a történekről, álarczát eldobta. s késedelem nélkül beütött a törösvári szoroson hazánkba s egyesült az övéivel július 16-án Rozsnyó és Vidombák között.

(Folytatása következik.)

Erdőőri szakvizsgák.

Az erdőőri szakvizsgák véget értek városunkban e hó 25-én.

Negyvenkét egyén nyert engedélyt a helybeli kir. erdőfelügyelőségtől a vizsgán való megjelenítésre. Ezek közül 7 kitűnően, 13 jól, 9 kielégítően alkalmasnak találtatott. Egy nem jelent meg. Tizenkettő nem találtatott alkalmasnak.

Az alkalmasnak talált egyének nevei következők:

Csató József (Csikmegye, Gyergyó-Bélbor), Buczu Kornél (Fogarasm. Kucsulata), Csató István (Csikm. Gy.-Bélbor.), Hegyeli Lajos (Háromszék. Bükkzád), Költő Ferencz (Háromszék. Bükkzád), Merza Bogdán (Csikm. Tölgyes), Dénes Gábor (Háromszék. Egerpatak), Oláh Albert (Csikm. Szárhegy), Czimbalmas Lajos (Csikm. Szárhegy), Csata Antal (Csikm. Csik-Szereda), Sylvester József (Háromszék. Alsó-Csernát), Csutak Lajos (Udvarhelym. Füle), Trucza Ignácz (Csikm. Ditró), Hintz János (Gedály), Imreh István (Háromszék. S.-Szentgyörgy), Horváth Ferencz (Csikm. Tölgyes), Csiby Imre (Csikm. Ditró), Barabás Sándor (Háromszék. Zagon), Knall Mátyás (Udvarhelym. Daróc), Cziriák Antal (Csikm. Kilyénfalva), Benedek Lajos (Csikm. Tekerőpatak), Thot Mihály (Küküllőm. Szász-Tyukos), Lázár Albert (Csikm. Gy.-Szt.-Miklós), Kémeny István (Csikm. Gy.-Szt.-Miklós), Németh Mózes (Udvarhelym. Vargyas), Ferencz József (Csikm. Szárhegy), Deák Béla (Háromszék. Kovászna), Szöcs Illés (Csikm. Vacarscsi).

A szóbeli vizsga előtt elnök által következő kérdések adtak írásbeli megfajtásra:

I. Erdei rovatos napló szerkesztendő a hivatalos utasítás szerint és abba két erdei kihágás, szabályszerűen bejegyzendő, melyek közül egyiket szept. 10-én fedezett fel az erdőőr, tetten kapva egy szolgát és megzalogolva azt; másikat szeptember 1-én, midőn a tettest nem tudta felfedezni, de később megtudta azt is két tanu állítása és az annak folytán gyanura eszközölt házkutatás folytán, midőn az ellopott tárgyak egy része lefoglaltatott, más része hivatalos zár alá helyeztetett.

II. Ha egy hold terület beültetésére négyes há-
lóban 4 láb csemete- és sortávolság mellett 3600 drb
csemete szükséges, mennyi kell akkor két olyan terü-
letnek beültetésére, melyek közül az egyiknek területe
25 hold, a másiké pedig 50 hold, de a melynek már
fele be van erdősülve természetes úton?

III. Három rakás tűzifa van még az erdőn.

Az I-sőnek hossza: 50 m.

magassága: 2 »

mélysége: 1 »

A II-diknek hossza: 25 »

magassága: 2 »

mélysége: 1 »

III-diknek hossza: 32 »

magassága: 1 »

mélysége: 1 »

Hány ürköbméter van ezekben összesen? S hány mé-
ter jut abból egy szekérre, ha már 126 métert elszál-
litottak és ha 30 szekeret rendelünk ki a végett?

Tanügy.

A „brassómezei hivatalos tanítótestület” ez idei
rendes közgyűlését november 7—8-án fogja megtartani
Brassóban az állami közép kereskedelmi iskola nagy-
termében.

Tárgysorozat:

November hó 7-én d. e 8—10 óráig.

A központi igazgató választmány ülése a belvá-
rosi állami elemi fiu-iskola helyiségében.

November hó 7-én 10—1 óráig.

1. Elnöki megnyitás.
2. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
3. Titkári jelentés a testület évi működéséről.
4. Csevegés a könyvről: felolvasás Vég Mát-
tyás áll. polg. isk. tanító ur által.
5. Bizottság kiküldése: a) a könyvtár, b) a tes-
tületi pénztár, c) a „Csere”, „Molnár Viktor” és a
„Csia” alapítványok megvizsgálására és d) a nyilvános ta-
nítások megszervezésére.

November hó 7-én d. u. 3—5 óráig.

6. Emlébeszéd néhai Borsay Lipót volt tükösi
áll. el. isk. tanító felett, Dánér Ábel hosszufalusi közs.
isk. tanító ur által.

7. Az egyes járási körök paedagogi munkássá-
gáról szóló jelentések a megbízottak által. És pedig a
a) a krizbai, b) a brassói, c) a háromfalusi, d) a négy-
falusi kör.

November hó 8-án d. e 8—9 óráig.

8. Nyilvános tanítást tartanak:

a) Olescher Eugenia k. a., a belvárosi áll. el.
leányiskola I. osztályában a számtanból.

b) Vízzy Teréz k. a., a belvárosi áll. el. leányis-
kola IV. osztályában a nyelvtanból.

November hó 8-án d. e 9—1 óráig.

9. Szász Károly, r. k. tanító ur ismerteti Lukács
Sándor brassói r. k. főgymn. tanár által szerkesztett
és kiadott rajzfüzeteket.

10. Az egyes bizottságok jelentései s az ezek
alapján szükségesnek mutakozó intézkedések. És pe-
dig: a) a könyvtár-, b) a pénztár-, c) az egyes alapok
és d) a nyilvános tanításokról.

11. A központi választmány által hirdetett pályá-
kérdésekre vonatkozó bírálatok előterjesztése s eset-
leg a jutalomdíjak kiosztása

12. A választmányi tagok megválasztása.

13. A kellő időben beadott indítványok tárgyalása.

Irodalom és művészet.

Mikszáth Kálmán összegyűjtött munkáiból az
eddig megjelent füzetek már majd három teljes köte-
tet képeznek. Révai testvérek, a vállalat kiadói minta-
szerű pontossággal jelentetik meg az egyes füzeteket
és mit a nagybecsű gyűjtemény megindításakor ígér-
tek, azt szóról szóra be is váltják. Már külső kiállít-
ás dolgában is páratlanok e füzetek. Oly finom, vas-
tag papíron vannak nyomtatva, milyenhez hasonlót a
diszkiadások terén első helyen álló francziák sem
nyújtanak. A mi pedig a belértéket illeti, e tekintetben
osztatlanul egyforma a sajtó és a nagy közönség vé-
leménye: Mikszáth Kálmán műveinek bírása nélkül a
könyvtár csak oly hiányos, mintha abban klaszikusa-
ink munkáit nélkülöznék. A most előttünk fekvő 12.
és 13-ik füzetekben a „Nemzetes uraimék” gyűjtő-
név alatt megjelent elbeszélések kötik le figyelmünket
és szereznek gyönyört. A legmelegebben ajánljuk e
munkáknak füzetekben való megszerzését, mi annál
könnyebb, mert az egyes füzetek 25 krba kerülnek.

Uj zeneművek. Bodó Alajos fiatal zeneköltőnk
ismét egy füzet magyar eredeti népdal diszes kiadás-
ban jelent meg; a füzet Vidor Pálnak van ajánlva és
a következő dalokat tartalmazza:

1. Nem volt nekem, szőke kis lány . . .

2. Vásárhelyi sétatéren Béla cigány muzsikál.

4. Sirok, sirok, nem tagadom, sirok.

4. Nossza cigány, ne légy álmos.

5. Nem engedik azt az egek.

6. Széna, széna, széna terem a réten.

7. Erdő szélén kis bokorban énekel a pa-
csirta.

8. Boldogtalan vagyok, mert nagyon szerettem.

9. De sok rózsza van az én hajlékomban.

10. Álmos vagyok, az éjjel nem aludtam.

Ajánljuk a zenekedvelő közönség figyelmébe.
Kapható és megrendelhető a „Budapesti zenemű ki-
adóhivatalnál (Weinvurm A) Károly-utca 3. sz.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Lapunk azon tisztelt előfizetőit, kik
előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelet-
tel kérjük hátrálékaik mielőbbi szives beküldésére.

Kinevezés. Guilmann György és Füzessey Béla
a helybeli pénzügyigazgatósághoz irodatiszteké nevez-
tetek ki.

Novemberi előléptetések. Ferencz Ferdinánd és
Jenő őrnagyok alezredeké, Lipót Salvator kapitány
őrnagygyá, Ferdinánd hadnagy főhadnagygyá nevez-
tetett ki.

A brassói magyar protestáns nőegylet szokásos
fillérestélyeit folyó évi november hó 26-án, szerdán s
azután minden 2-dik hét szerdáján tartja meg az
„Európa” nagytermében.

A kiknek kulturára van szükségük. A vásár-
napi botrányra vonatkozólag névtelen német levelet
vettünk, melyben „egy száz” megütközve a történe-
ken, azzal a kérdéssel fejezi be levelét: „Nun, glau-
ben Sie es jetzt, dass diese Herren der Kultur bedürf-
tig sind?” — (Nos, hiszi-e most, hogy ezeu uraknak
szű szükség van művelődésre?) Bizony mond valamit e
szász atyánkfia!

Szaj- és körömfajás. A városi állatorvos által
konstatáltatott, hogy Ó Brassóban a szarvasbikák
között a szaj- és körömfajás járványosan kiütött, mi-
nek következtében az idevonatkozó fontosabb törvényi
határozatok közzétételnek. Az összes állatok az egymás-
sal való érintkezéstől óvandók és a kihajtástól vissza-
tartandók; tápanyagok és ganéj elvitale a területről tilos s
az összes marhaállomány lovak kivételével beistállóandó.
— Mészárosoknak és marha kereskedőknek a beme-
net az istállókba tilos; a szaj- és körömfajás állapo-
taról a városkapitányság szakértők által hetenkint ér-
tesítetik; a szaj és körömfajás által meglepett álla-
tok teje be nem hozható és elhasználása tilos. Ily ál-
latok csak a városkapitányság engedélye mellett vág-
hatók le. Bőrök, melyek a járvány által meglepett
marhától származnak, fertőztelenítendő. A járvány
lefolyásának gyorsítása céljából egyes udvarok, ma-
jorokban stb. az állatok beajtása elrendelhető. A tör-
vény továbbá elrendeli, hogy a marhaigazolványok ki-
adása s ezzel a baromvásár is beszünetendő; de hogy
e törvénynek ezen az összes lakosságot nagyon káro-
sító rendeletét némileg enyhítse, a városkapitányság
ugy intézkedett, hogy a m. kir. miniszterium az ille-
tékes hatóság által megkerestessék, miszerint tekin-
tettel arra, hogy a barompiacra vezető utak nem a
városon keresztül vonulnak, hanem azokat csak né-
míleg érintik, a baromvásárokat megtartását engedje meg.

A zonatarifa Ausztriában. A osztrák államvasut
tanácsának tulnyomó többsége elfogadta a zóna-djsza-
bást, melyet Russ indítványozott.

Köhalmi hírek. A köhalmi magyar kaszinó, va-
lamint az Emke fiókköre október 27-én közgyűlést
tartott, mely alkalommal Vég Albert, ki mindkét
egyletnek elnöke volt, elnöki tiszteről, miután Köha-
lomból D.-Szt.-Mártonba távozik, lemondott mindkét
egylet elnökévé Bod Gyula kir. albirót választotta. —
Bucsu-estélyt tartott október 27-én a köhalmi ma-
gyarság a köréből távozó Vég Albert kir. járásbíró
tiszteletére. Ugyanezen estélyen ünnepelte meg az uj
járásbírónak Isekutz Gyulának ide érkezését is. A bu-
örmömmel vegyült, mert a tevékeny hivatalnok és jó
barát elvesztése fölötti bánatot követte a szintén
olyannak ismert uj járásbíró megérkezése fölötti öröm.
Az estélyen számos pohárköszöntőre csengtek össze a
poharak. Másnap teggel a távozó járásbíró a hivata-
lok tisztviselői és a távozonak jó barátai a vasúti ál-
lomáshoz kísérték, honnan elutazott uj állomáshelyére,
D.-Szt.-Mártonba.

Kolozsvár adósságai. Kolozsvár város adósságait
konvertálni szándékozik a tanács Brassó is megte-
hetné!

Hamisított tízes bankjegyek. Mint a „Magyar-
ság” írja, a csendőrség egész nagy bankjegy hamisító
szövetkezetnek jött nyomára, mely, úgy látszik, csupán tí-
zes bankjegyeket hamisított; a hamisítványokból álli-
tólág néhány már a csendőrség kezei közé jutott.

Rendetlenség egy hivatalnál. Nagyvárad város
mértékhibesítő hivatalában, mint lapunknak jelentik,
a napokban nagyobb rendetlenségre s állítólag hiányra
is találtak. A hivatal főnökét a főispán felfüggesztette
állásától s fegyelmi vizsgálatot rendelt el. Az esetet
nagy titokban tartják.

Az osztrák ág. evangélikusok zsinata. — mint
Bécsből táviratilag jeleink — a király születésnapjá-
oak egyöntetű megünneplésére vonatkozó indítványo-
kat tárgyalta s elhatározta, hogy a király születésnap-
ját minden egyházban megünnepli, s ez alkalommal
az osztrák hymnust fogják elénekelni. Az evangélikus
egyház kebelébe való áttérése vonatkozó határozma-
nyok némi módosítással elfogadtattak.

Szerelmi dráma játszódott le e hó 22-ikére vir-
radó éjjelen Kunhegyes községben. — Egy fiatal pár,
Varga Mariska és Geszti Jani szerették egymást, bár
Geszti sokkal fiatalabb volt, mintsem, hogy a leány
nőül vehesse. Ezért közös elhatározással a halált ke-
resték. A fiatal ember agyonlőtte a leányt, de ő maga,
daczára súlyos sebeinek, életben maradt.

Süketeknek.

155 35--50

Egy egyén, a ki egy egyszerű szer által meg-
gyógyult 23 évi süketsegből és fülzugásból, kész annak
eirását német nyelven mindenkinek ingyen elküldeni.
Czim: J. H. Nicholson, Wien XI., Kolingasse 1.

Brassói piaci árfolyam.

A pesti m. keresk. bank jelentse. —

Brassó, 1889. október hó 31-én.

Roman pairpénz	à 20 frankos	9.43 vétel	9.44 eladás
„ Ezüstpénz	à 20	9.40	9.45
Napoeleon'or (aranypénz)		9.46	9.47
Török lira		10.73	10.75
Arany		5.60	5.62
Orosz papír rubel		122.50	123.—

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről György István (D.-Szent-Márton)
Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szerkesztő: József

HIRDETMÉNYEK.

Sz. 12241.—1889.

Hirdetmény.

A tekintetes városi képviselő által elhatározott ujonani utcajelölés és házszámmozás Brassóban leendő keresztülvitelére az ez iránt elkészített kimutatások alapján szükségeltetni fog:

268 drb utcajelölési tábla 3 nyelvben.

32 „ „ „ 1 „ „

775 „ házszám utcajelölés nélkül a belváros részére.

3300 drb házszám utcajelölés nélkül a külvárosok és kültelepek részére — nyomott bádognál, ténymázolva, részint tojásdad alakulag alakult különbözőleg festett szíllel.

Ezen utcajelölési és házszám-táblák szállítása írásbeli ajánlati uton fog kiadatni és az ez iránti ajánlati tárgyalás pénteken folyó évi november hó 15-én délelőtti 11 órakor a városi gazdasági hivatalnál fog megtartatni.

Vállalkozni szándékozók felhivatnak írásbeli, lepecsételt és a költség összegnek az egész szállítástól számítandó 10%-nyi bántapénzzel terhelendő ajánlataikat a fennnevezett hivatalnál a meghatározott óráig átnyújtani, hol a közelebbi ajánlati és szerződési feltételek, valamint a szállítandó utca- és házszám-táblák mintái, továbbá az utcaféirások és házszámok kimutatásai és jegyzékei betekintheők.

Az átnyújtandó ajánlatoknak tartalmazniuk kell a szállítandó táblákért követelt árakat számokban és betűkben, valamint azon nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az ajánlati és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti.

Brassó, 1889. október hó 12.

(415) 3-3

A városi tanács.

Himzések

karácsonyi ajándékok.

Vigonia-harisnyákat, más harisnyákat, divatos szalon-kötényeket ajánl

Obert Zsófia

(417) 1-2

Lópiacz 88. sz. a.

Azon jó fogadtatás, melyben konyhám a n. é. közönségnél részeseült, arra indit, hogy

ételeket házon kívül is

adjak.

Bérletre felhívja a t. közönséget

kiváló tisztelettel

Ádám Károly,

vendéglős.

1 liter jó bort 20 kr-ért, 1 adag sültet 20 kr-ért kiszolgál

Ferenczi Elek

vendéglős

a 3 Liternél nagy-utca 504.

Községeknek külön árak!!!

Szaj- és körömfájás ellen leghathatósabb szer

a

„Creolin“

melyet szavatolt kitűnő minőségben kicserinben és jutányosan ajánl

SZÁVOSZT ÁLPHONS

az országos magyar

gazdasági egyesület

pártfogása alatt álló mag-

kereskedés és gazdasági

üzletek Budapestén

(403) 2-5 Arany-János-utca 11. sz.

Minták

minden irányban bérmentve.

Posztó- és divatárukat

az őszi és téli szükségletre, a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig magánosoknak is gyári áron, olcsóbban mint mindenütt szállit

SCHWARZ MÓR

cs. kir. szab. posztó- s divatgyári raktár

Zwittauban (Morvaország)

3 10 m. teljes öltönytösvet 5 frt 50

3 10 m. erős gyapjuszövet 6 „ 80

3 10 m. erős finom „ 9 „ —

3 10 m. finom „ 13 „ —

3 10 m. legfinomabb „ 15 „ 50

2 10 m. téli kabátszövet, elég egy téli

kabátra 5—7, — 9—11 frt s több.

1 70 m. egy teljes daróczkabátra, termézetes vízmentesség 3 50 frt, 4 50

frt, 5 50 frt s több. 333 11-20

Fekete szövetek szalonruhák. —

Mindenemü posztók. Gyapju-bélés

minden árban 80 krtól felfelé; női

szövetek női ruhák. — női-darócz;

nagy kendők himalaya-gyapjából, 10/4

nagyságban 3 frittól felfelé. Általában

posztó- s divatárak. Árjegyzék in-

gyen s bérmentve. Szabó urak szá-

mára mintakönyvek bérmentetlenül.

Gyors és biztos segély gyomorbajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartása a nedvek s egyszersmind a vérnek is tisztítása s tisztántartására s a legjobb emésztés előmozdítására a legjobb s leghathatósabb szer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

dr. ROSA-féle életbalzsama.

Ez a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfűvekből a legnagyobb gondal készítve, teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, gyomorgörcsnél, étvágyhiány, savanyu felbőfőgés, torlódás, aranyeres bántalmak stb., stb.-nél. Ezen kitűnő hatásánál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb házi gyógyszerre vált.

Egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üveggel 50 kr.

Több ezer elismerő- és dicsőirat van kitéve szives betekintés végett.

Óvás! Hamisítások kikerülése végett mindenkit figyelmeztetek, hogy az én valódi s az eredeti utasítás szerint készített, dr. Rosa-féle életbalzsamom mind egyik palackja kék lemez papírba van csomagolva, mely a hosszoldalán a következő felirattal van ellátva: Dr. Rosa-féle életbalzsam Fragner B. gyógyszerárától, a fekete sashoz Prágában 205. sz. III. német, cseh, és francia nyelven, s melynek homlokzata az idemlékelt törvényesen letéteményezett védjeggyel van ellátva.

Dr. ROSA életbalzsama valódi minőségben kapható a készítő főraktárában

FRAGNER B.,

gyógyszerárát „a fekete sashoz“ Prágában, 205. sz. III., továbbá Brassóban Kellemen Ferencz és Kugler Ede, valamint Budapestén Török József gyógyszerész uraknál. Az osztrák-magyar birodalom valamennyi nagyobb gyógyszerárát raktáron tartja ezen balzsamot.

Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házi-kenőcs,

ezer meg ezer hálaírat által elismert biztos gyógyszer mindennemű gyuladások sebek és daganatok ellen. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, tejmegrekedése és keményedésénél; a gyermek válsztásánál; a genyedéséknél vérdaganatoknál, genyefakadásoknál és pokolvarnál; körömdaganatnál s az ugynevezett körömméregnél a kézen vagy lábon; keményedéseknél, duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonnadagnál, holttestemnél stb. stb. Minden gyuladás daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban már a genyepzódás már beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül fölsziva és meggyógyítva lesz.

25 és 35 kros szelencékben.

Óvás! Miután a prágai egyetemes házi-kenőcs igen gyakran utánoztatik, mindenkit figyelmeztetik, hogy az eredeti utasítás szerint egyedül csak általam lesz előállítva. És pedig csak akkor valódi, ha a sárga fémdoboz, melyben foglaltatik vörös használati utasításba, (9 nyelven nyomtatva) és kék lemez papírosba, mely az idemlékelt védjeggyel van ellátva, van becsomagolva.

Fül-balzsam. A legkipróbáltabb és számos kísérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz-hallás meggyógyítására s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. — Egy palack ára 1 frt.

MINDEN DOHÁNYTÖZSÉBEN

A LEGJOBB
Szivarka Papir
A VALÓDI
LE HOUBLON
Francia Gyártmány
CAWLEY & HENRY cégtől
PÁRIZSBAN
UTÁNZÁSTÓL MINDENKI ÓVATIK!
Főraktár az Osztrák-Magyar Monarchiában: J. TO KANTZ & Co., 1, Stoss am Himmel, 3, WIEN.

TUTSEK E. temetkezési intézete

Brassó, Nagy-utca 481. sz. alatt, a Tehénpiacz sarkán.

Alapítottott 1879-ben.

Ajánlja a jelen kívánalmaknak megfelelő, dúsan felszerelt raktárát mindennemű **temetkezési cikkek**ből, a legolcsóbbtól a legfinomabb, izléses kiállításukig, — nagyon jutányos árak mellett. Művirág-koszorúk és koszoru-szalagokból nagy kiválasztás. — Bizományi gyári raktár az első bécsi, légmentes szilárd készülékű

éreczkoporsókból.

Saját asztalosműhelyében készített minden fajta **fakoporsókat** nagyon csinosan és szilárdul készítve, melyeket olcsó árakban árusít Saját halotti **diszkocsi** a szükséges halottvívőkkel.

Továbbá átvállal teljes kiállításokat is olyformán, hogy az illető gyászolóknak épen semminemű utánjárásuk nem leszen, és ilyeneket az illető vallásfelekezet rendje és szokása szerint olcsó árban intéz el.

Végül pedig bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani hatóságilag engedélyezett

közvetítő és cselédszerző intézetemet,

előre is biztosítván a n. érd. közönséget szolid és egyenes eljárásom felől.

Becsés pártfogásért esd kiváló tisztelettel

(32) 21-24 Alapítvány - Kolozsvári Központi Könyvtár

TUTSEK E.

„ALBINA“

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe
kereskedőknek és iparosoknak

jelzálog biztosíték, vagy értékpapír fedezet mellett

nyílt hiteleket (contó-kurrent) ad 6% kamatra,

jó váltó-fedezet mellett 6 $\frac{1}{2}$ %-ra.

(231 b) 10-*

Bővebbet az intézet irodájában:

Brassóban, főtér 90. szám a., naponként

d. e. 8-tól d. u. 2 óráig.